

Tillaga að starfsleyfi fyrir fiskeldisstöð Klausturbleikju ehf., kt. 660290-1849, Teygingarlæk, Skaftárhreppi

Gefið út af Umhverfisstofnun í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerðar nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun.

I. ALMENN ÁKVÆÐI

1.1 Rekstraraðili

Starfsleyfi þetta gildir fyrir fiskeldisstöð Klausturbleikju ehf., kt. 660290-1849, í Teygingarlæk í Skaftárhreppi. Klausturbleikja ehf. er hér eftir nefnt rekstraraðili.

Komi nýr aðili að rekstri stöðvarinnar getur hann sótt um það til Umhverfisstofnunar að starfsleyfið verði fært yfir á hann, án þess að gefið verði út nýtt starfsleyfi, sbr. 27. gr. reglugerðar nr. 785/1999, um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun. Með umsókninni skulu fylgja gögn sem sýna fram á að rekstraraðilinn hafi tekið við rekstrinum.

1.2 Umfang starfseminnar

Rekstraraðila er heimilt að framleiða allt að 90 tonnum af bleikju á ári til manneldis. Leyfið gildir til eldis þar til fullvöxnum fiski er slátrað.

1.3 Mengunarvarnir

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á starfssviði sínu. Rekstraraðili skal nota bestu fáanlegu tækni (BAT) sem skilgreind hefur verið við mengunarvarnir og nýta vel orku og vatn. Þegar aðferðum er beitt við mengunarvarnir sem valda því að mengun færist á milli andrúmslofts, vatns og jarðvegs skal lágmarka neikvæð áhrif á umhverfið (samþættar mengunarvarnir).

Besta fáanlega tækni hefur verið skilgreind í „Beste tilgjengelige teknikker for fiskeoppdrett i Norden 2005-528” skýrslu Norræna ráðherraráðsins, en samantektin „Besta fáanleg tækni (BAT) við fiskeldi á Norðurlöndum 2008-548“ er íslenskur útdráttur úr skýrslunni.

Verði breytingar á bestu fáanlegu tækni skulu þær taka gildi og innleiddar samkvæmt ákvæðum í grein 1.7.

1.4 Breytingar á rekstri

Rekstraraðili skal veita Umhverfisstofnun upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á rekstrinum með góðum fyrirvara áður en ráðist er í þær. Á grundvelli þeirra metur stofnunin hvort nauðsynlegt sé að gefa út nýtt starfsleyfi sbr. 18. gr. reglugerðar nr. 785/1999.

1.5 Gangsetning og stöðvun rekstrar

Verði rekstri hætt tímabundið eða varanlega skal gera ráðstafanir til þess að úrgangi sé fargað á viðurkenndan hátt. Ganga skal frá húsnæði, tækjum og efnunum í samræmi við fyrirfram gerða áætlun. Áætlun um frágang vegna rekstrarstöðvunar skal skila til Umhverfisstofnunar og annarra hlutaðeigandi eigi síðar en sex mánuðum eftir gildistöku starfsleyfisins. Vinna skal samkvæmt neyðaráætlun, sbr. ákvæði greinar 4.5, um meðhöndlun eldisfisksins ef kemur til óvæntrar

Tillaga að starfsleyfi fyrir Klausturbleikju ehf. Teygingarlæk

stöðvunar á rekstri eldisstöðvarinnar. Tilkynna skal eftirlitsaðila strax um stöðvun rekstrar og ráðstafanir þar að lútandi.

Tilkynna skal eftirlitsaðila um að fiskeldisstöðin hafi verið tekin í notkun aftur ef starfsemin hefur legið niðri.

1.6 Endurskoðun starfsleyfis

Endurskoða skal starfsleyfið að jafnaði á fjögurra ára fresti sbr. 20. gr. reglugerðar nr. 785/1999. Endurskoðun starfsleyfis getur einnig komið til vegna meiri mengunar en gert var ráð fyrir sbr. grein 1.7.

Við endurskoðun, sbr. 20. gr. reglugerðar nr. 785/1999, skal rekstraraðili leggja fram til Umhverfisstofnunar skýrslu um vatnsnýtingu, sbr. gr. 2.2 í starfsleyfinu. Við endurskoðun starfsleyfisins skal tekið tillit til þess að kröfur í starfsleyfum fyrir fiskeldi, þ.m.t. kröfur vegna úrgangs, séu samræmdar eins og aðstæður gefa tilefni til og jafnræðis gætt. Ef nauðsynlegt reynist að mati stofnunarinnar skal rekstraraðili sækja um nýtt starfsleyfi.

1.7 Breyttar forsendur

Ef

- i. mengun af völdum starfseminnar er meiri en gert var ráð fyrir við gerð starfsleyfisins,
- ii. fram koma nýjar reglur um mengunarvarnir,
- iii. breytingar verða á bestu fánalegu tækni,
- iv. eða niðurstöður vöktunar eða önnur gögn sýna fram á að umhverfismarkmið í vatnaáætlun nást ekki sbr. 28. gr. laga nr. 36/2011, um stjórn vatnamála,

skal rekstraraðili hrinda í framkvæmd tímasettri áætlun um að draga úr mengun eins og kostur er í samráði við Umhverfisstofnun og ef unnt er, gera ráðstafanir til að bæta ástand vatnshlots.

Ef áætlunin skilar ekki tilætluðum árangri getur Umhverfisstofnun krafist frekari aðgerða til úrbóta og endurskoðunar starfsleyfisins sbr. 21. gr. reglugerðar nr. 785/1999 og þegar við á, samkvæmt 28. gr. laga nr. 36/2011.

Rekstraraðili skal sækja um nýtt starfsleyfi ef nauðsyn krefur að mati Umhverfisstofnunar, skv. 2. mgr. 18. gr. reglugerðar nr. 785/1999.

1.8 Valdsvið og þvingunarúrræði

Ef rekstraraðili fylgir ekki ákvæðum starfsleyfis eða fyrirmælum eftirlitsaðila getur Umhverfisstofnun beitt ákvæðum VI. kafla laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, til að knýja á um framkvæmd úrbóta eða mælinga. Umhverfisstofnun er þannig heimilt að veita tilhlýðilegan frest til úrbóta, veita áminningu og ákveða rekstraraðila dagsektir sinni hann ekki tilmælum stofnunarinnar. Jafnframt er stofnuninni heimilt að stöðva eða takmarka starfsemi rekstraraðila sé um að ræða ítrekuð brot eða alvarlegt tilvik.

1.9 Upplýsingaréttur almennings

Almenningur á rétt á aðgengi að upplýsingum um starfsleyfi og starfsleyfisumsókn í samræmi við ákvæði XI. kafla reglugerðar nr. 785/1999, og upplýsingum um mengunareftirlit í samræmi við VI. kafla reglugerðar nr. 786/1999, um mengunarvarnaeftirlit.

2. VARNIR GEGN MENGUN YTRA UMHVERFIS

FÓÐURGJÖF

2.1 Fóðurgjöf og val á fóðri

Fóðurgjöf og vali á fóðri skal stýrt þannig að myndun úrgangs sé í lágmarki, t.d. með fóðrunarkerfi sem tekur tillit til vaxtarlíkana.

VATNSGÆÐI OG LÍFRÍKI

2.2 Eldisvatn

Rekstraraðili skal sjá til þess að eldisvatnið uppfylli kröfur til fiskeldis. Nýting á vatni skal vera eins góð og kostur er.

2.3 Hreinsun svifagna úr frárennsli

Leiða skal frárennsli í setþró eða annan sambærilegan búnað sem síar eða fellir út svifagnir sem fastefni, þ.e. seyru. Setþró skal vera hönnuð þannig að auðvelt sé að ná seyrunni úr henni.

Safnrými skal vera fyrir seyru og tæma skal úr því rými árlega eða áður en það fyllist. Seyruna má nota sem áburð eða koma henni fyrir á viðurkenndum förgunarstað skv. ákvæðum reglugerðar nr. 799/1999, um meðhöndlun seyru.

2.4 Efnalosun

Losun mengandi efna í ferskvatn takmarkast af eftirfarandi mörkum:

Fosfór: 7 kg P/framleitt tonn

Köfnunarefni: 60 kg N/framleitt tonn

Óheimilt er að losa önnur þau efni sem talin eru upp í listum I og II í viðauka reglugerðar nr. 796/1999, um varnir gegn mengun vatns.

2.5 Frágangur við útrás frárennslis

Verði vart uppsöfnunar mengandi efna í nágrenni við útrás frárennslis skal rekstraraðili tilkynna eftirlitsaðila það þegar í stað og skal farið með málið skv. grein 1.7.

Rekstraraðila er skylt að sjá um að hvergi sé við útrásina þar sem fráveituvatn er leitt í viðtaka:

- Set eða útfellingar
- Þekjur af rotverum (bakteríur og sveppir)
- Olía eða froða
- Sorp eða aðrir aðskotahlutir
- Efni sem veldur óþægilegri lykt, lit eða gruggi

2.6 Lífríki og flokkun vatns

Fiskeldi má ekki valda fækkun tegunda í lífríki, sbr. þó grein 2.9. Rekstraraðila ber að sjá til þess að vatnsgæðum í viðtaka hraki ekki vegna fiskeldis. Skilgreina skal svæði sem viðkvæmt vatnasvæði ef ástand vatns fer hrakandi vegna mannglegrar starfsemi og hætta er á að það falli niður um flokk eða hafi fallið niður um flokk samkvæmt 9. og 10. grein reglugerðar nr. 796/1999. Eigi þetta við skal meta hvort endurskoða skuli starfsleyfið, sbr. greinar 1.6 og 1.7.

2.7 Efnainnihald viðtaka

Þar sem fráveituvatn er leitt í á eða vatn, skal eftirfarandi gilda 1 m frá útrás:

- hámarkshitabreyting af völdum frárennslis: 2°C
- lágmark súrefnismettunar: 70%
 - má ekki fara undir 6 mg O₂/l
 - má ekki fara yfir 9 mg O₂/l 50% af tímanum
- sýrustig, pH 6-9
 - hámarksbreyting á sýrustigi vegna frárennslis: 0,5
- ammoníak, NH₃: minna en 0,025 mg/l
- súrefnisnotkun BOD₅: hæst 4 mg O₂/l (eða hæst COD: 20 mg/l)
- HOCl: hæst 0,004 mg/l
- olíur og fitur: olíubrák má ekki sjást
- hámarksaukning á svifögnum vegna frárennslis: 2 mg/l

2.8 Frárennslis frá starfsmannaöstöðu

Rekstraraðili skal uppfylla kröfur í reglugerð nr. 798/1999, um fráveitur og skólp. Frárennslis frá starfsmannaöstöðu skal vera aðskilin frá fráveitu eldisins.

2.9 Meindýravarnir

Verði vart við meindýr skal sjá til þess að þau hafist ekki við eða taki sér bólfestu á athafnasvæðum rekstraraðila. Rekstraraðili skal hindra aðgang villtra fugla og spendýra sem sækja að útrás stöðvarinnar.

ÚRGANGUR

2.10 Dauður fiskur

Rekstraraðili skal hafa útbúnað sem fangar dauðan fisk úr stöðinni og úr frárennslisvatni. Um meðhöndlun fisksins gilda ákvæði greinar 2.11 um lífrænan úrgang.

2.11 Meðhöndlun úrgangs og spilliefna

Ekki er heimilt að farga neins konar úrgangi um niðurföll.

Draga skal skipulega úr myndun úrgangs. Ef endurnotkunar- og endurnýtingarmöguleikar eru fyrir hendi skal koma úrgangi í vinnslu ef kostur er. Að öðrum kosti skal úrgangur fluttur til viðurkenndrar eyðingar eða urðunar. Ganga skal frá lífrænum úrgangi í þétt lokuð ílát eða gáma sem losaðir eru eftir þörfum. Þrifa skal ílátin/gámanna eftir notkun. Spilliefnum og lyfjaafgöngum skal komið til viðurkenndrar spilliefnamóttöku.

2.12 Umgengni um mengandi efni

Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá olíubirgðum, olíuúrgangi, eiturefnum og hættulegum efnum að ekki sé hætt á að þessi efni berist út í umhverfið, í sjó, í yfirborðsvatn eða í grunnvatn. Fylgja skal ákvæðum reglugerðar nr. 35/1994, um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi.

ANNÆÐ

2.13 Öryggisblöð og efnanotkun

Rekstraraðili skal vinna samkvæmt lögum nr. 45/2008 um efni og efnablöndur og reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH). Við alla efnameðferð skal gæta þess að öryggisblöð séu aðgengileg og uppfærð.

Leitast skal við að skipta út efnum sem hafa skaðleg áhrif á menn og umhverfi fyrir efni sem eru minna skaðleg. Við geymslu og meðhöndlun efna skal takmarka aðgengi og mengunarhættu eins og kostur er. Við mengunaráhöpp skal fylgja viðbragðsáætlunun skv. grein 4.4.

3. INNRA EFTIRLIT REKSTRARAÐILA

3.1 Skráningar

Rekstraraðili skal hafa reglulegt eftirlit með umhverfis- og rekstrarþáttum sem geta haft áhrif á mengun eða losun efna út í umhverfið. Skrá skal upplýsingar um eftirfarandi atriði og skulu skráningar vera aðgengilegar eftirlitsaðila:

- framleiðslumagn og afföll,
- fóðurnotkun, fóðurnýtingu og fóðurgerð; reikna skal heildarinnihald köfnunarefnis og fosfórs í fóðri
- vatnsnotkun, magn og gerð hreinsiefna, sóttahreinsiefna og lyfja sem notuð eru í stöðinni,
- kvartanir vegna starfseminnar,
- bilanir og óhöpp sem valdið gætu mengun,
- allan úrgang sem verður til í framleiðslunni, magn seyru sem fjarlægð er frá svæðinu, tegund og ráðstöfun úrgangs sbr. gr. 2.11
- þjálfun og reynslu starfsfólks sbr. gr. 4.4.,
- staðsetningu og framleiðslumagn á hverjum stað,
- teikningar af frárennsli,
- niðurstöður mælinga,
- losun næringarefna,
- tæmingu olúgildra.

3.2 Búnaður til sýnatöku

Aðstaða skal vera til sýnatöku í frárennsli og í setþró eða sambærilegum búnaði. Frágangur búnaðarins skal vera þannig að auðvelt sé að mæla rennsli stöðvarinnar miðað við hæð vatns við útrás eða inntöku vatns.

Umhverfisstofnun getur sett nánari skilyrði um hvernig staðið er að sýnatöku og hvaða aðila sé falið að taka sýni.

3.3 Sýnataka og mælingar úr viðtaka, frárennsli og seyru

Mælingar skal gera í frárennsli og viðtaka annað hvert ár. Greina skal aukningu svifagna, sbr. grein 2.7, og TOC (eða COD). Mælingar skal gera að vetri til og niðurstaða skal berast fyrir 1. apríl sama vetur.

Ef notuð er bein mæling á losun næringaefna í grein 3.4 skal mæla heildarfosfór og heildarköfnunarefni í frárennsli annað hvert ár. Ef notuð er óbein mæling skal gera mælingar á innihaldi köfnunarefnis og fosfórs í seyru annað hvert ár í stað mælinga í frárennsli.

Mæla skal fyrir og eftir hreinsun. Mælingar vegna næringarefna skal gera annað hvert ár, hvort heldur sem notuð er bein eða óbein mæling á þeim, sbr, grein 3.4.

Fyrstu mælingar skv. þessari grein skulu fara fram veturinn 2012-2013.

3.4 Mat á losun næringarefna

Velja má á milli tveggja aðferða, þ.e. beinnar og óbeinnar mælingar, við að meta losun á heildarköfnunarefni og fosfór (sbr. kröfur í grein 2.4):

- a) Bein mæling á efnunum í frárennsli.
- b) Óbein mæling. Reikna skal losun til umhverfisins út frá:
 - a. útreiknuðu heildarinnihaldi köfnunarefnis og fosfórs í fóðri,
 - b. reiknaðri upptöku næringarefnanna í fiskinn,
 - c. magn seyru sem fjarlægð er frá svæðinu og mælingar á fosfór og köfnunarefni í seyrunni.

Umhverfisstofnun getur tekið ákvörðun um hvora ofangreinda aðferð skuli nota. Rekstraraðila skal tilkynnt um það ef Umhverfisstofnun ákveður að nota skuli aðra aðferðina frekar en hina.

3.5 Skýrslur til eftirlitsaðila

Rekstraraðili skal taka saman ársyfirlit og senda til eftirlitsaðila fyrir 1. maí ár hvert. Í yfirlitinu skulu koma fram niðurstöður mælinga og skráninga, sbr. kröfur í 3. kafla og mæld eða reiknuð losun næringarefna. Þá skulu koma fram þær upplýsingar sem liggja fyrir um flokkun vatns, sbr. ákvæði greinar 2.6. Rekstraraðila skal skylt að leita skýringa ef umhverfismarkmið vegna aðgerðaáætlana nást ekki sbr. 21. grein laga nr. 36/2011.

3.6 Grænt bókhald

Rekstraraðili skal færa grænt bókhald í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 851/2002, um grænt bókhald.

Skila skal niðurstöðum árlega í samræmi við ákvæði viðeigandi reglugerðar. Heimilt er að skila grænu bókhaldi með ársyfirliti sbr. gr. 3.5. Skilafrestir framlengjast þó ekki við það.

4. EFTIRLIT STARFSHÆTTIR OG UMHVERFISMARKMIÐ

4.1 Starfshættir

Rekstraraðili skal beita góðum starfsreglum við rekstur stöðvarinnar. Í því felst að tryggja gott heilbrigðisástand eldisstofnsins og aðgerðir til að draga úr hugsanlegum umhverfisáhrifum stöðvarinnar, m.a. með góðum starfsaðferðum við fóðrun og notkun efna og lyfja svo og að draga úr losun þessara efna út í umhverfið.

Gerðar skulu nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir mengunaróhöpp og draga úr afleiðingum þeirra.

Rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim.

4.2 Samskipti

Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila og ber hann ábyrgð á samskiptum rekstraraðila vegna eftirlits með mengunarvörnum og framkvæmd viðbragðsáætlana. Eftirlitsaðili getur haft samband við fulltrúann utan hefðbundins starfstíma ef þörf krefur.

4.3 Umhverfisstjórnunarkerfi

Rekstraraðili getur valið að vinna eftir umhverfisstjórnunarkerfi. Velja má staðlað umhverfisstjórnunarkerfi, t.d. ÍST EN ISO 14001:2004 eða þátttöku í umhverfismálakerfi ESB sbr. reglugerð nr. 990/2005, um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi bandalagsins (EMAS).

Velji rekstraraðili að reka innra eftirlit sem uppfyllir staðlaðar kröfur er eftirlitsaðila heimilt skv. gr. 12.6 í reglugerð nr. 786/1999, að draga úr eftirliti og lækkar þá eftirlitsgjald sem því nemur. Þá er heimilt að draga úr reglubundnu mengunarvarnaeftirliti hjá atvinnurekstri sem er með innra eftirlit með ákveðnum eftirlitsþáttum sem eftirlitsaðili hefur samþykkt.

4.4 Áhættumat og viðbragðsáætlun

Rekstraraðili skal vera með viðbragðsáætlun sem unnin er á grundvelli áhættumats sem að lágmarki felur í sér skilyrði í viðauka I.B. í lögum nr. 33/2004, um varnir gegn mengun hafs og stranda. Þar skal taka á hugsanlegri hættu á bráðamengun og hvenær tilkynna skuli um mengunaróhöpp til Umhverfisstofnunar. Tryggja skal að starfsfólk hafi fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það vinnur með og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar. Viðunandi viðbragðsáætlun skal fullnægja skilyrðum í lögum nr. 33/2004 og vera aðgengileg fyrir eftirlitsaðila.

4.5 Neyðaráætlun

Neyðaráætlun skal vera tiltæk ef kemur til óvæntrar stöðvunar á rekstri eldisstöðvarinnar. Neyðaráætlunin skal innihalda tillögur um meðferð og förgun eldisfisksins þann tíma sem eldisstöðin er ekki í rekstri.

4.6 Tilkynning vegna mengunaróhappa

Verði óhapp eða slys sem hefur í för með sér losun mengandi efna í umhverfið skal þegar í stað grípa til aðgerða skv. viðbragðsáætlun sbr. gr. 4.4, til þess að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfi. Verði bilun í mengunarvarnarbúnaði skulu hafnar nauðsynlegar lagfæringar. Tilkynna skal Umhverfisstofnun um slík tilvik, önnur óhöpp eða slys í samræmi við viðbragðsáætlun sbr. gr. 4.4.

4.7 Trygging vegna bráðamengunar

Rekstraraðili skal taka ábyrgðartryggingu eða leggja fram aðra fullnægjandi tryggingu sem Umhverfisstofnun metur gilda, allt að 1 milljón SDR, sbr. ákvæði 16. gr. laga nr. 33/2004.

4.8 Eftirlit

Umhverfisstofnun hefur eftirlit með starfsemi rekstraraðila í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 786/1999, um mengunarvarnaeftirlit. Umhverfisstofnun er heimilt að fela tiltekna þætti heilbrigðiseftirlits faggiltum skoðunaraðilum í samræmi við heimildarákvæði í 24. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 4.mgr. 7.gr. í reglugerð nr. 786/1999.

Viðbótareftirlit getur meðal annars farið fram vegna nýs búnaðar, vegna kvartana eða sérstakra úttekta vegna áætlana sem rekstraraðili hefur gert um úrbætur.

4.9 Breytingar á mælingum

Eftirlitsaðili getur, telji hann ástæðu til, farið fram á tíðari mengunarmælingar eða efnagreiningar en starfsleyfið gerir ráð fyrir eða heimilað að dregið verði úr tíðni mælinga eftir því sem við á.

5. GJALDSKYLDA

Starfsemi þessi er flokkuð í 4. eftirlitsflokk skv. lið 11d í fylgiskjali 1 í reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun. Rekstraraðili greiðir Umhverfisstofnun gjald vegna útgáfu og kynningar starfsleyfisins og greiðir eftirlitsaðila gjald vegna reglubundins eftirlits skv. gjaldskrá Umhverfisstofnunar. Gjald vegna viðbótareftirlits, svo sem vegna vanefnda eða kvartana, greiðist sérstaklega samkvæmt gjaldskrá.

6. GILDISTAKA

Starfsleyfi þetta, sem er veitt samkvæmt reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, sbr. lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, öðlast þegar gildi og gildir til dd. mm 2028.

7. ÁKVÆDI TIL BRÁÐABIRGÐA

Rekstraraðili fær frest til 1.október 2012 til að ljúka við að uppfylla eftirfarandi ákvæði

- grein 2.3 um að setþró sé hönnuð þannig að auðvelt sé að ná seyru úr henni,
- grein 3.2 um að frágangur tryggi að auðvelt sé að mæla rennsli stöðvarinnar miðað við hæð vatns við útrás eða inntöku vatns.

Reykjavík dd. mm. áááá

Umhverfisstofnun